

Adalet yürüyüşü ve somut durumun somut analizi

Garbis ALTINOĞLU

22 Haziran 2017

CHP'nin başlattığı adalet yürüyüşü Türkiye devrimci hareketinin ve Türkiyeli devrimcilerin bir bölümünün ne denli sığ, Marksist-Leninist strateji ve taktik anlayışından ne denli habersiz ve ne denli özgüvenden yoksun olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Bunları söylerken esas olarak, CHP'nin giriştiği eylemin bu çevrelerde yeni bir sekterlik, süper devrimcilik ve dogmatizm patlamasına, daha doğrusu gösterisine yol açmasını kastediyorum. Bir de, özellikle Gezi direnişinden sonra kurulan forumlarda aktif olan ve kitle hareketini bu forumlar aracılığıyla yönlendirme, hatta onu yaratma çabası içinde olan devrimciler var. Bu forumlar Gezi'nin hemen sonrasında ve 16 Nisan 2017 referandumu sırasında olumlu bir işlev gördüler ama bu dönemeçlerden sonra da varlıklarını sürdürmekle birlikte -kaçınılmaz olarak- giderek daha zayıf ve etkisiz hale geldiler.

Herhalde Türkiye tarihini ve güncel siyasetini iyi kötü bilen herhangi bir devrimcinin CHP'nin, özellikle Kılıçdaroğlu CHP'nin ne menem bir parti olduğunu bildiğini ve ona karşı gereken tavrı aldığını varsayabiliriz. (Her dönemde, özellikle yenilgi dönemlerinde devrimci konumunu terk ederek CHP'ne sığınanların yanı sıra TKP türü, Kemalizmle göbek bağına hala koparamamış grupçuklar olmuştur ve olacaktır elbet. Ama onları zaten apayrı bir kategoriye koyuyoruz.) Hal böyleyken birilerinin çıkıp CHP'nin karşı-devrimciliği, gericiliği, devlet yanlılığı, Kürt, Alevi, Hristiyan düşmanlığı, korkaklığı gibi hepimizin çoktandır bildiği olguları sayıp dökmesi ve bu parti hakkında sonu gelmeyen uyarılarda bulunması hiç de gerekli değil. Zaten CHP bu haliyle, bırakalım herhangi bir devrimci/ ilerici birey ya da çevre, kendi

üyeleri ve tabanı üzerinde de ciddi bir etki yaratma gücüne sahip olmaktan uzak ve zavallı bir aygıt olmanın ötesine geçemez ve geçememektedir.

Bu grup ve çevrelerin, ilk bakışta çok haklı, yerinde ve devrimci gözüken bir başka tutumları daha var. O da bizim sadece AKP gericiliğini değil, CHP de içinde olmak üzere tüm burjuva kampını, gerici düzenin ta kendisini hedef almamız gerektiği düşüncesidir. Zihin tembelliğiyle de ilişkili olan ve iki kez ikinin dört ettiğini yeniden ve yeniden ilan etmekle yetinmekten farksız olan bu hata, strateji ile taktiğin rol ve görevlerinin birbirine karıştırıldığını gösterir. Konuyu stratejik düzeyde ele aldığımızda CHP'nin ve diğer burjuva parti ve kurumlarının da düşman konumunda olduğu tartışma götürmez bir gerçek. Ancak taktiksel planda baş düşman

a) 100 ya da 150 yıllık parantezi kapatarak ülkeyi en geri türünden bir İslami-faşist rejimle yönetmeye koyulan,

b) İttihat ve Terakki'nin yayılmacı dış politikasını -Pantürkizmin yerine Panislamizmi geçirerek- sürdürmeye çalışan ve

c) başta Suriye halkı olmak üzere komşu ülkeler halklarının da kanını oluk oluk akıtan Erdoğan kliğidir. Bu evrede CHP, işte bu baş düşmanı kollayan ve koruyan, kitlelerin ona karşı savaşımını frenleyen, felceden ya da en iyi olasılıkla sulandıran bir gerici güç konumundadır ve tam da bu nedenle ve de işte bu işlevine uygun olarak hedef alınmalıdır.

1960'ların sonlarından bu yana aktif devrimci çalışma içinde olan örgütlerin devamı niteliğinde olan grup ve çevreler için şunu söyleyebiliriz: Bunların kendi çalışma tarzlarını gözden geçirmek, Türkiye'nin somut koşullarını ve Türkiye toplumunun özgün niteliklerini incelemek ve öğrenmek ve belki de hepsinden önemlisi Türkiye devrimci hareketinin son 50 yıllık pratiği ve deneyiminden ders çıkarmak için daha fazla kafa yormaları gerek. Böylesi bir çaba, CHP ile ve bugünlerde neredeyse ana görev konumuna yükseltilmiş gözüken CHP kuyrukçuluğu ile uğraşmaktan çok daha yararlı ve verimli olacak ve AKP gericiliğinin temsil ettiği büyük tehlikeyi görmezden gelmeyi ya da küçümsemeyi önleyecektir.

Gezi-sonrası platformlarında ise, ne yazık ki daha çok, kendilerine bir çeşit toplum mühendisi ünvanı bahsetmiş gözüken, ama sınıf savaşımının gelişim diyalektiğini çok iyi kavramamış devrimci genç ve aydınların iyi niyetli, ama çok da yararlı olmayan tartışmaları ve gerçek durumla çok bağlantılı olmayan projeleri görülüyor. Onlar sanki, işçiler ve diğer emekçilerin siyasal bilinç edinmeleri, devrimcileşmeleri ve sokağa dökülmelerinin önündeki esas engelin, devrimci öncünün yetersizliği ya da yanlış çalışma metotları olduğunu düşünüyor gibiler. Dolayısıyla bu arkadaşlar yığınları harekete geçirmek için

çeşitli yol ve metotların yanısıra çeşitli kurum ve örgütlenmeler öneriyorlar. Onlara Marksizmin yığınlar şü ya da bu savaşım biçimini dayatmayı kesin bir biçimde reddettiğini ve Şubat 1917 ve Ekim 1917 devrimlerinde belirleyici bir rol oynayan Sovyetler'in herhangi bir devrimci parti değil, yığınlar tarafından yaratıldığını anımsatabilirim. Lenin bu konuda şunları söylemişti:

[Marksizm- G. A.] En değişik savaşım biçimlerini kabul eder ve onları uydurmaz', ama devrimci sınıfların, hareketin gelişimi içinde kendisini gösteren savaşım biçimlerini yalnızca genelleştirir, örgütler ve bunlara bilinçli bir ifade verir. Bütün soyut formüllere ve bütün doktrinci reçetelere düşman olan Marksizm, hareket geliştikçe, yığınların sınıf bilinci arttıkça, iktisadi ve siyasal bunalımlar keskinleştikçe, savunma ve saldırının yeni ve daha değişik yöntemlerinin sürekli bir biçimde doğmasını sağlayan ilerleme içindeki kitle savaşımına karşı dikkatli bir tutum takınılmasını gerektirir Bu yönden Marksizm, kitle pratiğinden, eğer öyle ifade edebilirsek, öğrenir ve sistem yapanların' tek başına çalışmalarıyla keşfedilen savaşım biçimlerini yığınlar öğretmek yolunda hiçbir iddiada bulunmaz. (Gerilla Savaşı, Marx, Engels, Marksizm, Ankara, Sol Yayınları, 1990, s. 131-132)

Bu her iki kümede yer alan devrimcilerin en önemli eksikliği, somut durumun somut analizini yapamamalarıdır. Lenin, 12 Haziran 1920'de kaleme aldığı ve Kommunismus adlı bir dergide yayımladığı makalesinde Alman sol' komünisti B. K. yoldaşı eleştirirken onun, en önemli şeyden, Marksizmin özünün kendisinden, yaşayan ruhundan, yani somut durumun somut analizinden bütünüyle kaçındığını belirtmişti. Demek ki bizim, CHP'nin adalet yürüyüşüne yaklaşımımız da bugün Türkiye'de varolan somut durumdan yola çıkmalı, ona dayanmalıdır.

Peki bugün Türkiye toplumunun somut durumu ve bunun ışığında CHP'nin adalet yürüyüşü için neler söyleyebiliriz? Bir kez daha yinelemek gerekirse bu somut durumun bellibaşlı çizgileri

a) AKP gericiliğinin Türkiye'yi 100 ya da 150 yıl öncesine, hatta daha da gerisine taşımaya,

b) toplumun ana fay hatlarını kaşımaya,

c) bir yeni Osmanlı İmparatorluğu kurma hayaliyle İttihat ve Terakki kliğinin maceracı ve yayılmacı dış politikasının bir benzerini yaşama geçirmeye girişmiş olması ve

d) ülkeyi geric bir iç savaşa ve tam bir çöküşe sürüklemekte olmasıdır. Bir başka deyişle, halka ve devrimcilere karşı büyük-ölçekli bir beyaz terör uygulamış olan geçmişteki askeri-faşist rejimlerden farklı olarak bugünkü iktidar hem önemli sayılabilecek bir kitle temeline sahiptir ve hem de Türkiye

toplumunu baştan aşağı yeniden dizayn etmeyi hedeflemekte, onu İslami bir cumhuriyete dönüştürmeyi kurmaktadır. Bu koşullarda Türkiye halklarının en büyük engel Erdoğan kligi ve AKP gerici lididir. Bu temel saptamaları yapmayan, onları esas almayan/ böylesi saptamalardan yola çıkmayan tüm taktiksel planlar hatalıdır ve en radikal ve anti-kapitalist söylemlerle bezenseler de yığınların öfke ve eylemliliğini çıkmaz yollara sürüklemeye potansiyelini taşırlar.

Bugünkü somut duruma ilişkin bir başka ve son derece önemli olgu da şudur: Erdoğan kligi, geleneksel burjuvazi ve devlet aygıtının ona yakın duran bölümü de içinde olmak üzere toplumun büyük çoğunluğunun çıkarlarına karşıt bir konumdadır. Dahası bu klik giderek, en yakın yol arkadaşları (AKP'nin kurucu kadroları, İslami burjuvazinin bir bölümü, Gülen hareketi, Saadet Partisi, Türk milliyetçilerinin önemli bir bölümü, bazı gerici tarikatlar vb.) da içinde olmak üzere kendi doğal ve geleneksel dost ve bağlaşıklarını dışalayan bir rota izlemeye yönelmiştir. Komşu ülkelerle ilişkilerini Türkiye'nin geleneksel gerici, ama daha dengeli rotasından çıkarmış ve onu neredeyse tam bir izolasyona mahkum etmiş olan Erdoğan kligi ülkeyi -Suriye'nin yanısıra- İran başta olmak üzere komşu ülkelerle açık savaşa sokmaya çalışmaktadır. (Ki bunun dünya gerici lidisinin merkezinde duran ABD, Britanya, İsrail, Suudi Arabistan gerici ekseninin yararına olduğu tartışma götürmez.) Ve bu iktidar özellikle 2011'den bu yana uyguladığı ekonomik ve dış politikalar nedeniyle işçi ve emekçi yığınları gerçek bir sefaletle sürüklemiştir. Ancak bütün bunlara ve Erdoğan kliginin Türkiye toplumunun dokusunu olumsuz doğrultuda değiştirme ve onu İslamileştirme, kadınsızlaştırma, kültürsüzleştirme vb. yolundaki çabalarına rağmen, bazı önemli istisnalar bir yana bırakılırsa yığınlar sokağa dökülmemekte ya da dökülememektedir. Bir iki örnek vermek gerekirse

- a) 16 Nisan 2017 referandumunda toplumun yarısına yakınının ülkenin, başında Erdoğan'ın bulunduğu çıplak bir faşist diktatörlük rejimini ve onun gerici ve halk-düşmanı uygulamalarını onadığı,
- b) huküğün ana direğini oluşturan avukatların ve baroların son bir kaç yıldır, varolan Anayasanın ve yasaların, hem de göstere göstere ayaklar altına alınmasına ve savunma olanaklarının ellerinden alınmasına ses çıkarmadığı,
- c) yüzbinlerce KHK mağduru içinde sadece bir avuç insanın, açlık grevlerinin 105. gününü aşmış olan Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın yanında olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Yani, Kürt halkı bir yana bırakılacak olursa Türkiye'nin, deyim yerindeyse bir toplumsal hipnoz hali yaşadığını söylemek bir abartma sayılmaz. Bunun, kimi tarihsel, kimi konjonktürel bir dizi nedeni var. Ama,

başka bazı yazılarımda kısmen ele almaya çalıştığım bu konunun tartışılması, bu yazının konusu değil.

İşte Türkiye'nin bugünkü somut durumunda herhangi bir devrimci öznenin öncelikle düşünmesi ve çözmesi gereken sorun bu yığınların öfke ve hoşnutsuzluklarının nasıl eyleme dönüştürülebileceğidir. CHP'nin başlattığı adalet yürüyüşü işte bu nedenle, ama SADECE bu nedenle biz devrimciler için bir önem taşır. Asla demokrasi gibi bir derdi olmadığını bildiğimiz CHP yönetiminin bu yürüyüşü neden başlattığı tartışılabilir bu eylem girişiminin ardında CHP tabanının basıncının yanısıra devletin ve büyük burjuvazinin AKP-karşıtı öğelerinin Erdoğan kliğinin devleti ve siyasal yaşamın tümünü kendi tekeli ve denetimine almasına ilişkin kaygılarının bulunduğu söylenebilir. Ancak bunun böyle olması, devletle ve CHP ile arasına gereken mesafeyi zaten koymuş olan devrimci güçlerin taktiksel duruş ve yaklaşımını etkilememeli. Devrimci güçler bütün bunları ve CHP yönetiminin yığın katılımını kısıtlama ve engelleme çizgisinden ayrılmayacağını, olanaklı olduğu takdirde bu yürüyüşü sefil bir uzlaşmayla noktalayacağını vb. bilerek bu eyleme katılmalı, ona destek vermeli, onu yaygınlaştırmaya çalışmalı, ama bunu geleneksel sektör ve dar grupçu metotlarıyla değil, en geniş yığınları hareketin içine çekme perspektifiyle yapmaya çalışmalıdırlar. Varsın geniş Türk emekçi yığınları ve ilerici aydınları, devrimci olmasa da, hatta şimdilik CHP'nin önderliğinde de olsa demokratik taleplerle ya da hatta sadece adalet talebiyle sokağa dökülsünler. Rusya'da 1917 Şubat devrimini de öncelikle barış, ekmek ve toprak talebiyle ayağa kalkan işçi, köylü ve askerler yapmışlardı. Yığınların sınıf bilinci ya da siyasal bilinci, devrimci öncülerin yazıları ya da forumların kararlarıyla değil, sınıf savaşımı ve siyasal eylem içinde gelişir. Hareketin büyümesi ve -umalım- milyonları kucaklaması halinde yığınlar bu adalet sloganının içini kendi daha devrimci talepleriyle dolduracaklardır.

Devrimci güçler CHP yönetiminin şimdiye kadar bir dizi alanda AKP gericiliğini desteklemiş olmasından hareketle de bu eyleme uzak ve mesafeli davranma tutumunu benimseyemezler. Madem şimdiye kadar onlar bizim yanımızda olmadı o halde bizler de şimdi onların yanında olmayız ve olmamalıyız türünden bir yaklaşım sergilemek ya da CHP yönetiminden bir tür özeleştirme beklemek tam bir siyasal ya da sol' çocukluk olur. Yinelemek gerekirse, kendi devrimci tutumunu muhafaza etmek kaydıyla böyle bir kavganın içinde ve yanında olmak CHP'nin yanında olmak değildir. Hatta böyle davranmak özünde, CHP'nin yanında DEĞİL, karşısında olmak anlamına gelir. Bu anlama gelir çünkü CHP'nin öncü olması, olabilmesi nesnelerin doğasına aykırıdır. Zaten, temel özelliği sokak korkusu ve temel kaygısı devlete zeval

gelmemesi olan CHP'nin yığın katılımını sınırlandırma ve -büyük olasılıkla-
eylemi bir an önce sona erdirme eğiliminde olmasının nedeni de budur.
Burada önemli olan, burjuvazinin saflarında ortaya çıkmış olan bu çatlağın
devrimci güçler ve ezilen sınıf ve katmanlar için bir hamle yapma, mevzi elde
etme fırsatı yaratıyor olmasıdır.

Author Details

Garbis ALTINOĞLU

maryamohannes@yahoo.fr

Bunu paylaş:Facebook'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Twitter üzerinde paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Linkedln üzerinden paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Pinterest'te paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)WhatsApp'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Daha fazlaArkadaşınızla e-posta üzerinden paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Skype'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Telegram'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Reddit üzerinde paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Pocket'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Tumblr'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)